

meer plichten, welke zijn militair beroep medebrengen. Maar ik meen te moeten volhouden, dat zulke plichten nimmer in strijd mogen zijn met de verplichtingen, die zijn beroep als arts hem opleggen, en blijf mij daarbij beroepen op de *militaire* schrijvers, die ik reeds heb aangevoerd (in nr. 19 en nr. 22). Daarom maakt het geen verschil, of de officier van gezondheid tot zijn ambt was opgeleid of het pas had verworven, toen hij reeds arts was. In beide gevallen is hij onderworpen aan al de verplichtingen van den arts. Ik zou in herhaling treden als ik hier nog eens betoogde, waarom m.i. ook op het geval van De Zeven Provinciën de stelling van het Hoog Militair Gerechtshof van 1915 van toepassing was. Dat het beroepsgeheim niet voor den controleerenden arts geldt, ligt niet aan een militaire verplichting — want dat is ook zoo in de burgerpractijk — maar daaraan, dat de controleerende arts niet de geneeskunst uitoefent, maar zijn geneeskundige kennis in toepassing brengt voor een ander doel.

Met den schrijver, door KOTHE in zijn noot bedoeld, ben ik zeer goed bekend, Daardoor weet ik, dat het verhaal geen anecdote is, maar dien schrijver in 1887 of 1888 is medegedeeld door den betrokken jongen militairen arts, die, ware hij nog in leven, dit zou kunnen bevestigen.

H. PINKHOF.

DIABETES BIJ DRIE EENEIIGE TWEELINGEN.

Onder de rubriek „Arts en Samenleving” wordt in het *Tijdschrift* van 30 Juni 1934 bldz. 3056 de korte inhoud meegedeeld van een publicatie in de *Deutsche medizinische Wochenschrift*, No. 15, 1934, waarin UMBER meedeelt 3 eeneiige concordante tweelingen met diabetes te hebben behandeld. In de verkorte mededeeling staat, dat UMBER hierin een *bewijs* meent te zien voor zijn hypothese, dat de aanleg van diabetes zuiver erfelijk is.

De mededeeling, zooals die door UMBER is geschied, zou tot de conclusie moeten leiden, dat thans het absolute bewijs is geleverd, dat de diabetes tot de erfelijke ziekten moet worden gerekend. Voor een dergelijk optimisme (of pessimisme) meen ik te moeten waarschuwen. Het is zeer wel mogelijk, dat er een „aanleg” voor diabetes bestaat, berustende op een aangeboren minderwaardigheid van het eilandjesweefsel in de pancreas. Een „aanleg” berust op genen, die in de chromosomen zetelen, en is dus altijd erfelijk. Iets anders is, of diabetes *steeds* op een „aanleg”, dus op erfelijken bodem berust, en of die aanleg dan steeds een aangeboren minderwaardigheid van dat pancreasweefsel is, en nooit iets anders. In de vergadering van het Berlijnsche medische gezelschap op 24 Januari 1934 heeft UMBER een voordracht over die tweelingen met diabetes gehouden. WERNER heeft in die vergadering nog een eeneig concordant geval meegedeeld. Doch *nooit* kan uit 4 concordante gevallen het absolute bewijs geleverd worden voor de erfelijkheid. Ten eerste zijn daarvoor meer gevallen noodig, en wel een serieonderzoek van onuitgezochte gevallen. Wanneer de verhouding van concordante tot discordante gevallen bij een groot aantal eeneiige en tweeeiige tweelingen is vastgesteld, eerst dan kan men ten *hoogste* er toe besluiten, dat er een aanleg aanwezig moet zijn. Voorloopig zal men goed doen de mededeeling van UMBER als een wenk te beschouwen om gevallen van tweelingen met diabetes in eigen practijk te noteeren en te publiceren.

Den Haag, van Alkemadeaan 350.

J. SANDERS.
